

	تعداد صفحات: ۲ صفحه	شماره صفحه: ۱
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	اداره کل آموزش و پرورش استان البرز	نام درس: تاریخ (۲)
تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان فردیس/ ناحیه ۲ کرج	پایه و رشته تحصیلی: بازدهم- علوم انسانی
ساعت: ۱۰: صبح	دیبرستان دوره دوم متوسطه غیردولتی پژوهش	نام و نام خانوادگی:
شماره داوطلب: نوبت اول- دی ماه ۱۴۰۲	نام دبیر: آزاده حقیقت	کلاس:
بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید.	ردیف
الف: درستی یا نادرستی عبارات زیر را با «ص» و «غ» مشخص نمایید:		
۰/۲۵	سفرنامه ها اطلاعات مفیدی از زندگانی اجتماعی مردم ایران ارائه می کنند که در دیگر منابع کمتر دیده می شود. (.....)	۱
۰/۲۵	در تاریخنگاری تحلیلی مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع دست به انتخاب و گزینش می زند. (.....)	۲
۰/۲۵	در دوره نخست خلافت عباسیان، تشکیلات اداری منظم و منسجمی با اقتباس از نظام دیوانی ساسانیان شکل گرفت. (.....)	۳
۰/۲۵	از اشاره کوتاه منابع تاریخی می توان فهمید در خلال فتح ایران، عده زیادی از ایرانیان به اسلام گرویدند. (.....)	۴
ب: جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.		
۰/۵	تک نگاری ها، نوعی تاریخ نگاری هستند که نگارش آنها از دوره ..... به بعد رایج شد.	۵
۰/۵	فرماندهی سپاه اعراب مسلمان در خلال فتح مصر بر عهد ..... بود که با اوضاع سیاسی و اجتماعی آن آشنا بود.	۶
۰/۵	داعیان عباسی که به ظلم بنی امية آگاه بودند، بدون اسم بردن از فرد خاصی، مردم را به حکومت «.....» فرا می خواندند.	۷
پ: به سوالات زیر کوتاه پاسخ دهید.		
۰/۵	نقد یک خبر تاریخی به چه معناست؟	۸
۰/۵	هدف مشرکان مکه از محاصره اجتماعی و اقتصادی بنی هاشم چه بود؟	۹
۰/۵	رسول خدا، به منظور ایجاد همبستگی میان مهاجران و انصار چه اقداماتی در مدینه انجام داد؟	۱۰
۰/۵	فتح اسپانیا (أندلس) به دست کدام سرداران مسلمان، در دوره اموی صورت گرفت؟	۱۱
۰/۵	کدام خاندان های ایرانی در دوره هارون و مامون، در فعالیت های علمی و فکری مسلمانان نقش مهمی داشتند؟	۱۲
۰/۵	مهم ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در کدام عرصه جلوه گر شد؟	۱۳
ت: با توجه به ستون دوم، پاسخ سوالات ستون اول را بیابید.		
۰/۲۵	الف: اخبار الطوال	۱۴
۰/۲۵	ب: عمر بن خطاب	۱۵
۰/۲۵	پ: غزنوی	۱۶
۰/۲۵	ت: ابوبکر بن ابی قحافه	۱۷
	ث: سلجوقی	
	ج: فتوح البلدان	
ث: گزینه صحیح را انتخاب نمایید.		
۰/۲۵	حضرت محمد (ص) پیش از بعثت، اغلب در چه ماهی از سال و در کدام منطقه به عبادت و راز و نیاز با خدا می پرداخت؟	۱۸
	☐ الف: صفر- کوه صفا در نزدیکی یثرب	
۰/۲۵	ب: رمضان- کوه صفا در نزدیکی یثرب	۱۹
	☐ پ: صفر- غار حرا بر بلندی کوهی در نزدیکی مکه	
۰/۲۵	ت: رمضان- غار حرا بر بلندی کوهی در نزدیکی مکه	۲۰
	عنوان ایلیا برای نامیدن کدام یک از شهرهای زیر در جریان فتوحات اسلام به کار می رفت؟	
۰/۲۵	☐ پ: بیت المقدس	
	الف: مصر ☐	
۰/۲۵	ت: تیسفون ☐	۲۱
	ب: اسکندریه ☐	
	خلیفه دوم به پیشنهاد .....، یکی از فرماندهان اسیر ایرانی، دیوان ..... را در مدینه تشکیل داد.	
	☐ ت: ابن مقفع- جند	
۰/۲۵	☐ ب: هرمان- برید	
	الف: هرمان- جند ☐	
۰/۲۵	ت: نهادن ☐	۲۲
	ب: جسر ☐	
	الف: سواد ☐	
ادامه در صفحه ۲ ... موفق باشید.		

ج: مفاهیم زیر را تعریف کنید.

۱	۱	تاریخ های سلسله ای: حنفاء:	۲۲ ۲۳
---	---	-------------------------------	----------

چ: بررسی شواهد و مدارک

۱	برداشت و تحلیل خود را از متن زیر بیان کنید. ولید بن عقبه، حاکم اموی کوفه، مبلغ زیادی از بیت المال قرض گرفت و نمی خواست آن را پس دهد. عبدالله بن مسعود که مسئول بیت المال بود، به عثمان شکایت برد. خلیفه در پاسخ او گفت: «تو خزانه دار ما هستی و نباید نسبت به ولید از آنچه از بیت المال برمی دارد، تعرض نمایی». این مسعود به خشم آمد و گفت: «گمان می بدم که خزانه دار مسلمانان هستم، اما اگر چنین است، مرا بدان حاجتی نیست.» (بلاذری، انساب الاشراف، ج ۶، ص ۱۴۰).	۲۴	
۲	روش تاریخ نگاری روایی و تحلیلی را با هم مقایسه کنید.	۲۵	
۱/۵	چالش های حکومت ابوبکر را ذکر کنید.	۲۶	
۱	شاخص ترین ارزش های حاکم بر نظام قبیله ای را نام ببرید.	۲۷	
۱	موروثی شدن خلافت، چگونه امویان را از درون تضعیف کرد؟	۲۸	
۱	نقش خاندان ایرانی «سهل» را در تحولات سیاسی و فرهنگی دوران مامون شرح دهید.	۲۹	
۱/۵	عوامل اسلام آوردن مردم ایران را ذکر کنید.	۳۰	
۱	جنبیش شعوبیان در چه ابعادی اتفاق افتاد و تا چه زمان ادامه یافت؟ (کامل توضیح دهید).	۳۱	
ج: پاسخ صحیح را از داخل پرانتز انتخاب نمایید.			
۰/۲۵	یکی از اقدامات مهم (منصور/ هارون الرشید) برای تحکیم و تثبیت خلافت عباسیان، بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت بود.	۳۲	
۰/۲۵	خلافت فاطمیان در زمان (عبدالله مهدی/ مُستَنصر) به اوج قدرت سیاسی و شکوفایی فرهنگی و رونق اقتصادی رسید.	۳۳	
۲۰	موفق باشد.	جمع	

«تاریخ را برای درک امروز و ترسیم فرداهای پیش رو باید خواند و شناخت.»

شماره صفحه: ۱	باسمہ تعالیٰ	تعداد صفحات: ۲
نام درس: تاریخ (۲) رشته: علوم انسانی پایه: یازدهم نام و نام خانوادگی: کلاس: نام دبیر: آزاده حقیقت	اداره کل آموزش و پرورش استان البرز مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۲ کرج و شهرستان فردیس دبيرستان دوره دوم متوسطه غیردولتی پژوهش نوبت اول (دی ماه) ۱۴۰۳-۱۴۰۲	
ردیف	تذکر: تصحیح اوراق مطابق با کلید سئوالات باشد.	بارم
الف	۱. درست (درس اول، ص ۷) ۲. نادرست (درس دوم، ص ۱۷) ۳. درست (درس چهارم، ص ۳۵) ۴. نادرست (درس هشتم، ص ۸۷)	۰/۲۵
ب	۵. تیموریان (درس اول، ص ۶) ۶. عمرو عاص (درس پنجم، ص ۵۱) ۷. «آل محمد» (درس ششم، ص ۶۳)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
پ	۸. نقد یک خبر تاریخی در اصل به معنای اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر است. (درس دوم، ص ۱۴) ۹. ابوطالب و طایفه او ناگزیر شوند پیامبر را تنها گذارند. (درس سوم، ص ۲۸) ۱۰. ۱- پیمان برادری، تحکیم وحدت دینی - ۲- پیمان نامه عمومی مدینه (درس چهارم، ص ۳۵) ۱۱. طارق بن زیاد و موسی بن نصیر (درس ششم، ص ۵۵) ۱۲. خاندان برمکیان و سهل (درس هفتم، ص ۷۲) ۱۳. در عرصه دین و فرهنگ (درس پنجم، ص ۵۲)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ت	۱۴. ث: سلجوقی (درس اول، ص ۱۰) ۱۵. ج: فتوح البلدان (درس دوم، ص ۱۷) ۱۶. ت: ابوبکر بن ابی قحافه (درس سوم، ص ۲۶) ۱۷. ب: عمر بن خطاب (درس پنجم، ص ۴۹)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ث	۱۸. ت: رمضان - غار حرا بر بلندی کوهی در نزدیکی مکه (درس سوم، ص ۲۵) ۱۹. پ: بیت المقدس (درس پنجم، ص ۵۰) ۲۰. الف: هرمزان - جند (درس هفتم، ص ۷۰) ۲۱. پ: قادسیه (درس هشتم، ص ۸۲)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
ج	۲۲. یکی دیگر از گونه های تاریخ نگاری که در دوره اسلامی در ایران رواج یافت، تاریخ های سلسله ای بود. فرمانروایان بزرگ و کوچک، به منظور ثبت و ضبط رویدادهای خود، معمولاً ادبیات و دانشنمندان را تشویق و مامور به تدوین این رویدادها می کردند. بعدها با گسترش تاریخ نویسی سلسله ای در میان سلسله های محلی، این نوع تاریخ نویسی با تاریخ نویسی محلی پیوستگی یافت. کتاب تاریخ بیهقی در تاریخ غزنوبان از مشهورترین تاریخ های سلسله ای است. (درس اول، ص ۶)	۱
ج	۲۳. در کنار بت پرستان، معدودی از عرب ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت ها امتناع می کردند و از گوشت قربانی آنها نمی خوردند. اینان به حنفاء معروف شدند. (درس سوم، ص ۲۳)	۱
ج	۲۴. عثمان معیار تقسیم بیت المال را نزدیکی و خویشاوندی خود با افراد قرار داده بود و بذل و بخشش های فراوان از بیت المال مسلمانان به بستگان و حامیان خلیفه انجام می گرفت که این رفتار، موجب بیرون رانده شدن افراد سالم از دستگاه حکومتی عثمان و رواج فساد اقتصادی در آن دوران شد. (درس پنجم، ص ۴۷)	۱

	۲۵. در تاریخ نگاری روایت های مختلط و متعدد درباره یک موضوع واحد را با ذکر اسناد ذکر می کند و تاریخ نگاران هیچ گونه دخل و تصرفی در روایت ها نمی کردند. ولی در روش تاریخ نگاری ترکیبی مورخ به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع، با مطالعه و مطابقت همه روایت ها، یک گزارش واحد از آنها تنظیم می کند. در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه های خبر از چشم او دور بماند. (درس دوم، ص ۲۴)	
۱/۵	<p>۱. ۲۶- گروه هایی از قبایل عربستان، که در سال های پایانی زندگانی رسول خدا و پس از گسترش قدرت مسلمانان، اسلام آورده بودند و با تعالیم آن انس و آشنایی نداشتند.</p> <p>۲- گروه دوم افرادی بودند که در واپسین روزهای زندگانی رسول خدا و با پدیدار شدن آثار بیماری آن حضرت، ادعای پیامبری کردند.</p> <p>۳- گروه سوم، کسانی بودند که ابوبکر را به عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به طور آشکارا از حضرت علی (ع) حمایت می کردند. (درس پنجم، ص ۴۴)</p>	
۱	۲۷. افتخار به حَسَب و نصب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی، اطاعت بی چون و چرا از رئیس قبیله یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی قید و شرط از یکدیگر در هر شرایطی بود. (درس سوم، ص ۲۱)	
۱	۲۸. معاویه با تعیین ولیعهد برای خود، نخستین گام را برای موروثی کردن خلافت برداشت. برخی از خلفای اموی، هم زمان برای دو پسر خود به عنوان ولیعهد بیعت می رفتند. این اقدام موجب ایجاد دودستگی و زمینه ساز اختلاف و رقابتی شد که خلافت امویان را از درون تضعیف کرد. (درس ششم، ص ۵۷)	
۱	۲۹. فضل بن سهل و برادرش حسن بن سهل که تربیت یافته برمکیان و از دهقانان و زمین داران بزرگ خراسان بودند، نقش تعیین کننده ای در تحولات خلافت در زمان مامون داشتند. هارون دو پسرش امین و مامون را به ترتیب به عنوان ولیعهد برگزید، اما امین پس از آنکه به خلافت رسید، برادرش را از ولیعهدی کنار زد. مامون با تدبیر و شمشیر ایرانیانی همچون خاندان سهل و طاهربن حسین (ذوالیمینین)، برادرش را شکست داد و خلیفه شد. پس از آن بود که فضل بن سهل به عنوان وزیر مامون و حسن بن سهل در منصب حاکم عراق، صاحب قدرت و جایگاه رفیعی شدند. خلیفه حتی تحت تأثیر وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد. (درس هفتم، ص ۶۹)	
۱/۵	۳۰. الف) اسلام دینی جهانی است و تمام مردم جهان مخاطب آن به شمار می روند. پیام برادری و برابری اسلام و سادگی مناسک و آداب اسلامی، از جمله جذایب های این دین برای ایرانیان بود. ب) ساکنان ایران، خواه زرتشتی و خواه مسیحی و یهودی، یکتاپرست و معتقد به بهشت و جهنم و ظهور منجی بودند؛ بنابراین درک و پذیرش جهان بینی توحیدی و پیام مکتب اسلام، برای آنان چندان دشوار و ناخوشایند نبود. پ) مهاجرت گستردۀ اعراب مسلمان به ایران زمینه ساز آشنایی تدریجی ایرانیان با اسلام و گرویدن به آن شد. (درس هشتم، ص ۸۸)	
۱	۳۱. در بعد اجتماعی و فرهنگی، گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسندهای ایرانی با سیاست تعصّب و تفاخر طلبی قومی و قبیله ای امویان به مخالفت برخاستند و با استناد به آیات قرآن و روایات پیامبر، بر برابری تمامی اقوام تاکید کردند. البته عده ای از آنان در این کار افراط کردند و از طریق مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت، به تحکیم قوم عرب پرداختند. اینان به شعوبیان معروف شدند. جنبش شعوبی در دوره اول عباسیان نیز همچنان در عراق فعال بود. (درس هشتم، ص ۸۶)	
۰/۲۵	۳۲. منصور (درس هفتم، ص ۶۷)	ح
۰/۲۵	۳۳. مُسْتَنْصِر (درس هفتم، ص ۷۴)	
۲۰		جمع

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد